

ÅRET 2013 VED ATFERDSSENTERET:

UTVIKLINGSAVDELING UNGDOM

Hovedoppgavene i Utviklingsavdeling ungdom er å ivareta kvalitetssikring av MST-teamene, FFT-teamene, MTFC-teamet – og videreføre implementeringen.

Det er 22 MST-team i Norge med til sammen ca. 100 ansatte. Driften av MST-teamene innebærer ansvar for teoretisk og metodisk opplæring og kvalitetssikring av alle som er involvert i MST-arbeidet. Kvalitetssikring innebærer også konsultasjon til Bufetats ledelse om organisatoriske forhold som er viktige for MST. MSTs organisasjonsmanual gir anvisninger for gjennomføring av MST i praksis. Opplæring og kvalitetssikring av MST-teamene innebærer:

- Ukentlig telefonkonsultasjon i alle MST-saker.
- Individuell opplæring og oppfølging av veiledere.
- Fem dagers grunnopplæring av nyansatt MST-personale. I 2013 ble det holdt tre norske opplæringer og én opplæring på engelsk for andre europeiske MST-team i regi av Atferdssenteret.
- Fire vedlikeholdsseminarer (todagers) for alle team og to vedlikeholdsseminarer (todagers) for veiledere. Et av disse er et todagers seminar for alle MST-team i Norge
- Innhenting av månedsrapporteringer for alle MST-saker.
- Utarbeiding av Programevaluering (PEV) for alle team tre ganger i året.
- Konsultasjon på organisasjonsnivå til Bufetat/Bufdir, som har ansvaret for MST-teamene i Norge.
- Arbeidet med å få etablert et telefonsenter i Bufdir for sentralisert innhenting av TAM-R (Therapist adherens measure reviewed) og oppfølgingsdata fra familiene ved 6, 12 og 18 måneder etter avsluttet MST-behandling er ikke fullført, og arbeidet videreføres. I påvente av dette er rutinene for innhenting av TAM-R skjerpet. Teamenes innhenting av oppfølgingsdata følges opp via den nye databaseløsningen som ble innført fra november 2012 (se nedenfor).
- Atferdssenterets ekstranettsider har blitt videreutviklet for mer aktiv bruk i kvalitetssikringen av MST.
- «MST-boka» (2009) ble oversatt og utgitt på Gyldendal forlag i 2013. Assisterende fagdirektør og fagdirektør ved avdelingen var konsulenter på oversettelsen.

Opplæring av MST-konsulenter

Alle MST-konsulentene, både de som er ansatt på Atferdssenteret og de regionale, får opplæring og kvalitetssikring fra MST Services, i samarbeid med fagdirektør og assisterende fagdirektør for Utviklingsavdeling ungdom ved Atferdssenteret.

Samarbeid med Bufetat og Bufdir om implementering av MST

Det har også i 2013 vært et tett samarbeid med Bufetat, blant annet for å innarbeide den norske modellen for ledelse av MST-teamene i alle regionene, og for å drøfte tiltak for å øke sakstilfanget og produktiviteten i MST.

Utviklingsavdeling ungdom har deltatt på flere møter i Bufdir, og har vært i dialog med ledelsen i de ulike regionene for å ivareta MST administrativt og faglig. Avdelingen har hatt et tett samarbeid med regionledelsen i region Vest rundt nedleggelse av ett av tre team i Bergen pga. for lavt sakstilfang, og med region Sør i forbindelse med en midlertidig integrering av MST-Buskerud i MST-Vestfold pga. en ustabil personalsituasjon. Samarbeidet med region Nord ble intensivert i 2013 for å bedre utnyttelsen av MST i de tre nordligste fylkene.

MST-teamet i Oslo ble midlertidig stilt i bero før sommeren 2013, med planer om å reetablere teamet i løpet av våren 2014. I desember vedtok Barne- og familieetaten i Oslo å legge ned MST-teamet permanent pga. innsparinger. Avdelingen har invitert til et samarbeid med Barne- og familieetaten for å få gjenopprettet teamet i Oslo.

MST geografisk

Det er en overordnet målsetting at MST-tilbudet skal være tilgjengelig for alle kommuner i landet, slik at det er et likeverdig behandlingstilbud til alle familier. Dette har vært en utfordring, fordi MST har en maksimal reisetid på halvannen time for å ivareta intensitet, hyppighet og tilgjengelighet i behandlingen. Avdelingen startet pilotstudien «MST geografisk» for å prøve ut om MST kan utføres med samme gode resultater der hvor den geografiske avstanden krever en reisetid på over to timer. Det har vært få slike henvendelser, og piloten ble videreført i 2012. Datagrunnlaget for å evaluere disse sakene ble styrket ved at de ble integrert i månedsrapporteringen fra teamene, og ved at dokumentasjon i sakene sendes Atferdssenteret. Det er gjort en foreløpig oppsummering av ca. 50 saker som viser at det oppnås gode resultater i disse sakene. Vi vil undersøke nærmere hvordan teamene arbeider i disse sakene for å kompensere for lengre reisevei, og avdelingen arbeider med en mer utfyllende rapport om denne pilotstudien.

Internasjonalt samarbeid

Utviklingsavdeling ungdom har et stort internasjonalt kontaktnett med andre land som også har MST-team og et tett samarbeid med MST-services i USA. Fagdirektør og assisterende fagdirektør ble i 2013 invitert til å sitte i MST Services Advisory Council.

Avdelingen hadde ansvaret for å arrangere den første europeiske MST-konferansen 21.–22. mai 2012. Konferansen arrangeres annet hvert år, og skal i 2014 avholdes i London. De positive erfaringene fra den første konferansen i Oslo videreføres og danner malen for

konferansen i London. Atferdssenteret samarbeider med de andre europeiske landene og MST Services med programmet og gjennomføring av konferansen.

Funksjonell familieterapi (FFT)

Utviklingsavdeling ungdom har i 2013 sørget for videre drift av tre etablerte FFT-team i Bufetat, og spesialrådgiver for FFT har drevet kvalitetssikring av teamenes arbeid og gitt konsultasjon til teamenes veiledere to ganger per måned. Spesialrådgiver for FFT har også bistått teamene med løpende kompetanseheving gjennom videokonferanser, telefonmøter og oppfølgingsbesøk til teamene. Avdelingen har arrangert ett felles to-dagers vedlikeholdsseminar med invitert foreleser fra FFTs utviklere som kompetansehevende tiltak for de tre etablerte FFT-teamene i Bufetat.

Utviklingsavdeling ungdom har i 2013 forhandlet fram en ny avtale med utviklerne av FFT, som har gitt Atferdssenteret en mer selvstendig rolle rundt opprettelse og drift av FFT-team i Norge. Dette har muliggjort at utviklingsavdeling ungdom har kunnet bistå Bufetat Region Vest og barneverntjenesten i Bærum kommune i etablering av, rekruttering til og opplæring av to nye FFT-team i 2013. Erfarne FFT-veiledere i Bufetats FFT-team bistår i opplæringen av de nye teamene i tillegg til spesialrådgiver for FFT.

Utviklingsavdeling ungdom har deltatt i rekruttering og utvelgelse av ny terapeut i ett team som ble utvidet. Spesialrådgiver for FFT har gitt den nødvendige grunnopplæring til alle nye FFT-terapeuter i 2013.

Avdelingsdirektør og spesialrådgiver for FFT har jobbet videre med forskningsavdelingen og Bufetat omkring den praktiske gjennomføringen av intervensjonsstudien for FFT.

Spesialrådgiver for FFT har ved behov oppdatert og kvalitetssikret informasjonsmateriell, presentasjoner, retningslinjer for rutiner og prosedyrer samt planlagt og tilrettelagt for opplæring og kvalitetssikring. Alle FFT-team har i 2013 startet rapportering i databaseverktøyet Primula, og fra dette systemet har Bufetat fått tertialrapporter om hvert enkelt FFT-teams fungering.

Utviklingsavdeling ungdom deltok med både plenumsforelesning og workshops på den første europeiske FFT-kongressen som ble avholdt i Sverige i 2013. Avdelingen deltar i planleggingskomiteen for neste europeiske konferanse i Nederland i 2015. Avdelingen har også vært i kontakt med fagmiljøer i Sverige som arbeider med et familieterapeutisk fokus (deriblant FFT) på ungdom med selvmords- og selvskadingsatferd, og en organisasjon i Nederland (BJJA) som implementerer FFT-kompetanse hos saksbehandlere i en barnevernsorganisasjon.

I 2013 har 86 ungdommer fått FFT-behandling. Nedgangen fra 2012 skyldes at ett FFT-team ble avvirket i starten av 2013, og at de to nye teamene i 2013 først ble opprettet i oktober.

Samarbeid med andre fagmiljøer:

- Samarbeid med FFT Sverige og FFT Nederland.
- Samarbeid med FFT LLC (Limited liability company), ved Jim Alexander og Doug Kopp.

- Samarbeid med Michael Robbins, Senior Researcher ved Oregon Research Institute, tilknyttet FFT LLC.
- Samarbeid med Tom Sexton, Professor and Director ved Center for Adolescent and Family Studies, Counseling Psychology Program, Indiana University.
- Samarbeid med Kjell Hansson, FFT Sverige / Socialhögskolan i Lund.
- Samarbeid med Gunilla Andersson, Utveklingsledare, Barn- og ungdomspsykiatrin, Uppsala Läns Landsting.
- Samarbeid med Kim Mason, FFT National Consultant, Florida Clinical Coordinator.
- Samarbeid med Marc Dinkgreve ambassador of knowledge & program manager, Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam.
- Samarbeid med Københavns kommune, Herning Kommune og Familie og Evidens Centeret (Danmark) omkring opprettelse av de første danske FFT-team.

Behandlingsfosterhjem (MTFC – Multidimensional Treatment Foster Care)

I løpet av 2013 er det omfattende arbeidet med drift av MTFC i Sandvika, Akershus, videreført. Viktige oppgaver for Utviklingsavdeling ungdom har vært opplæring, veiledning og løpende oppfølging av behandlingsteamet og behandlingshjemmene. I denne sammenheng er det samarbeidet tett med Familieforum i Sverige. Det har i løpet av 2013 også vært et tett samarbeid med den amerikanske vertsorganisasjonen og Familieforum knyttet til utforming av samarbeidsstrukturer ved implementering av flere team i Norge.

Utviklingsavdeling ungdom har i løpet av 2013 brukt betydelige ressurser på å delta aktivt inn i behandlingsteamet og vil i tiden framover fortsette å følge teamet tett. Det er arbeidet med utprøving av en konsultasjons- og veiledningsmodell for kvalitetssikring av team som har mottatt sertifisering. I samarbeid med Bufetats regionledelse i Region øst, har det vært arbeidet med en rekke løpende systemutfordringer vedrørende behandling og drift av teamet. Herunder er det arbeidet med å få på plass en utprøving av en utvidelse av behandlingsteamet, for å motvirke sårbarhet for uforutsett fravær, avvikling av ferie og permisjoner i teamet. I den forbindelse er nye terapeuter og behandlingshjem rekruttert til teamet. Konklusjonene av utprøvingen vil danne modell for videre implementering av MTFC.

Videre er det nedlagt et betydelig arbeid i informasjon til relevante omliggende instanser og videreført samarbeid med disse. I løpet av 2013 har det særlig vært et tett samarbeid med Bufetat Region Sør knyttet til planlegging av opprettelse av et MTFC-team i Drammen. Det er rekruttert leder og behandlingshjemskonsulent til det nye teamet, og terapeutstillingene i teamet er utlyst. Atferdssenteret vil følge implementeringsarbeidet i Region Sør tett under hele etablerings- og oppstartfasen.

Generelt er samarbeid med Bufetat, Bufdir og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet videreført.

Løpende evaluering av drift og behandlingen har også stått sentralt i 2013. Arbeidet med utvikling av implementeringshåndbok for MTFC, basert bl.a. på løpende erfaringer fra driften

av MTFC-teamet i Sandvika, for MTFC er videreført i 2013, og første versjon av håndboken vil være ferdigstilt. Det er i 2013 også startet med oppsummering av programdata og evaluering av implementeringserfaringene knyttet til teamet i Sandvika.

Kvalitetssikring av igangsatte aktiviteter

Utviklingsavdeling ungdom innhenter månedlig data om alle MST/FFT/MTFC-saker. Disse dataene analyseres, og resultatene for hvert enkelt team blir tilbakeformidlet til nøkkelinstanser som teamene selv, ledelsen i Bufetat i hver region, avdelingsdirektør i Bufdir, og internasjonale utviklere gjennom tertiale programevalueringer. Det er en målsetting for avdelingen at det skal være størst mulig samsvar mellom programdata som registreres i MST, FFT og MTFC. Dette omfatter programindikatorer, blant annet risikovurdering (YLS). Dette er løst ved etableringen av en felles databaseløsning for registrering av programdata – «Primula».

Formålet med databasen er å gi rask og pålitelig tilgang til sentrale driftsindikatorer for kvalitetsstyring av behandlingsprogrammene, som kapasitetsutnyttelse, at metodene tilbys riktig målgruppe og utføres i henhold til spesifikasjonene, samt evaluering av kort- og langtidsresultater. Dette er sentralt for å sikre best mulig effekt for ungdommene og familiene som er i behandling.

Avdelingen har lagt ned et betydelig arbeid over mange år for å utvikle gode indikatorer, samarbeidet med Datatilsynet om konsesjon for databasen, og etablert samarbeid med databaseutvikler (Mazeppa) etter en anbudsprosess. Videre har avdelingen inngått samarbeid med grafisk designbyrå, Graf, for å utvikle et funksjonelt og brukervennlig grensesnitt.

Målet har vært å utvikle en profesjonell, webbasert databaseløsning som gir støtte til behandlingsteamenes kvalitetssikring slik at dataregistrering blir komplett, at data er valide, at rapporter kan hentes ut raskt og på en enkel måte, at feilkilder reduseres ved at beregninger skjer maskinelt istedenfor manuelt, og at systemet er veldokumentert og integrert slik at bruk og drift er personuavhengig.

Databasesystemet ble tatt i bruk i november 2012, og har så langt innfridd intensjonene og resultert i svært positive tilbakemeldinger fra brukerne (behandlingsteam og konsulenter).

Videreutvikling og styrking av kvalitetssikring

I 2013 har avdelingen brukt betydelige ressurser på å videreutvikle databaseløsningen, blant annet ved å få på plass funksjoner som fortsatt manglet, og forbedre funksjonalitet og brukergrensesnitt. En versjon 2 av databasen er delvis implementert.

Samtlige ansatte ved avdelingen har deltatt i arbeidet. Det har vært utviklingsmøter med databaseutvikleren, Mazeppa, 2-4 ganger per måned gjennom året. Videre har det vært tett samarbeid med firmaet Graf om interaksjonsdesign og funksjonalitet.

Arbeidet videreføres i 2014.

Andre utviklingsoppgaver

Utviklingsavdeling ungdom driver kontinuerlig utvikling av norsk materiell knyttet til opplæring, konsultasjon og kvalitetssikring innenfor metodene MST, FFT og MTFC.

Avdelingens fagdirektør har deltatt i den nordiske referansegruppen for MultifunC.

Alle ansatte i MultifunC-institusjonenes familieteam og utredningsteam, samt ansatte i fagteam i Bufetat, har tilbud om å delta på opplæringsuken i MST.